

Fonetik og Fonologi - hjemmeopgave.

Artikulatorisk beskrivelse af *skelne* - ['sǰɛlnə].

Ordet artikuleres på en udadgående luftstrøm fra lungerne, og jeg antager at det udtales isoleret, dvs. taleorganerne er i hvilestilling før og efter artikulationen.

Læberne er urundede gennem hele ordet.

- [s] Ganesejlet hæves og spærrer for luftens passage gennem næsehulen. Tungebladet hæves op mod alveolarranden, og tungespidsen følger enten med op bag fortænderne i overmundens eller bliver bag fortænderne i undermundens. Tungens sider hæves og danner kontakt mod indersiden af kindtænderne, og der dannes en hulning i tungebladet langs tungens midterlinje. Glottis er i åben stilling, så en relativt kraftig luftstrøm kan passere. Når denne presses gennem det rilleformede hæmme og rammer kanten af fortænderne, dannes en hvislende støj.
- [ǰ] Bagtungen føres opad og danner fast kontakt mod den bløde gane/(overgangen mellem den hårde og den bløde gane), så luftudstrømningen gennem munden afbrydes, og der opbygges et intraoralt tryk bag artikulationsstedet. Tungeblad (og -spids) sænkes. I løbet af lukkefasen føres stemmelæberne tættere sammen og spændes på den rette måde således at stemmelæbesvingningerne kan begynde umiddelbart efter lukkets opløsning, da lyden er uaspireret.
- [ɛ] Bagtungen sænkes hurtigt (en anelse) og luften kan slippe ud med hørbar eksplosionsstøj samtidig med at fortungen føres til en halvhøj stilling under den hårde gane (kæberne åbnes så kæbehøjden modsvarer tungehøjden). Stemmelæberne begynder samtidig at vibrere, og stemtheden fortsætter ordet ud. Vokalen er kort.
- [l] Herefter tager tungespidsen kontakt mod alveolarranden (evt. tungespids og -blad mod bagsiden af fortænderne og alveolarranden), men lader en passage være fri langs den ene eller begge sider.
- [n] Ved overgangen til [n] sænkes ganesejlet og åbner for luftudstrømning gennem næsehulen samtidig med at tungens side(r) hæves og danner fast kontakt mod indersiden af tænderne således at der blokeres for luftudstrømning gennem munden.
- [ə] Ganesejlet hæves samtidig med at tungespidsen (og evt. -bladet) slipper kontakten med (fortænderne og) alveolarranden. Tungen indtager stillingen til [ə], dvs. uden særlig indsnævring noget sted i talekanalen.

Efter en kort vokalartikulation ophører stemmelæberne med at svinge, ganesejlet sænkes, glottis åbnes til almindelig vejrtrækning og tunge og kæbe indtager hvilestilling. Ordet er færdigartikuleret.